

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการและครูผู้สอนจากโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 (2548 : 2) จำนวน 197 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 2,609 คน จำแนกเป็น

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 197 คน
- 1.2 ครูวิชาการ จำนวน 197 คน
- 1.3 ครูผู้สอน จำนวน 2,215 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการใช้ตารางแสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของ เกรจซี่ และมอร์แกน (อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง ใน 25 โรงเรียน จำนวน 335 คน จำแนกเป็น

- 2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 คน
- 2.2 ครูวิชาการ จำนวน 25 คน
- 2.3 ครูผู้สอน จำนวน 285 คน

ขั้นที่ 2 เทียบสัดส่วนโรงเรียนจากขั้นที่ 1 จำแนกเป็นรายอำเภอ

ขั้นที่ 3 สุ่มอย่างง่ายให้ได้โรงเรียนตามจำนวนในขั้นที่ 2 ในแต่ละอำเภอ และ
เจาะจงให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการและครูผู้สอนในโรงเรียนนั้นเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 4 เทียบสัดส่วนจำนวนครูผู้สอนในโรงเรียนจากขั้นที่ 3 ให้ได้ครูผู้สอน
จำนวน 285 คนแล้วสุ่มอย่างง่ายในโรงเรียนนั้น ๆ ให้ได้ครบตามจำนวน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และ
ครูผู้สอนจำแนกเป็นรายอำเภอ

ที่	อำเภอ/ กิ่งอำเภอ	ผู้บริหาร สถานศึกษา		ครูวิชาการ		ครูผู้สอน		รวม	
		ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
1	ท่าคันโท	23	3	23	3	254	33	300	39
2	ยางตลาด	71	8	71	8	882	113	1024	129
3	หนองกุงศรี	46	6	46	6	495	64	623	76
4	ห้วยเม็ก	37	5	37	5	360	46	452	56
5	ฆ้องชัย	20	3	20	3	224	29	282	35
รวม		197	25	197	25	2215	285	2609	335

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง
จากกรอบแนวคิดการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล
ของกระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 33-38) จำนวน 1 ฉบับ มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมี
ลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวัง
การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก

ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Type) เพื่อให้ผู้ตอบได้พิจารณา สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จำนวน 65 ข้อ โดยสอบถามครอบคลุมเนื้อหาการบริหารงานวิชาการ 12 ด้าน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open end Questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองจากการศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลของ กระทรวงศึกษาธิการ 12 ด้าน มีลำดับลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือ แบบมาตราส่วนประมาณค่าของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 72-74)

2.3 กำหนดขอบข่ายของข้อคำถามที่สร้างตามกรอบแนวคิดการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลของ กระทรวงศึกษาธิการ 12 ด้าน

2.4 สร้างแบบสอบถามและนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบพิจารณาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญด้าน การบริหารงานวิชาการ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุม ความชัดเจน ความถูกต้องเที่ยงตรง ของเนื้อหา (Content validity) ด้านการใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่น ๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นควร ปรับปรุงแก้ไข จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

2.5.1 นายคมสันต์ ชุ่มอภัย วุฒิกการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การประถมศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยหินลาด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษaxonแก่น เขต 4

2.5.2 นายกล้า พิมพวงษ์ วุฒิกการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยา การศึกษา) ตำแหน่ง ครู ค.ศ.2 โรงเรียนบ้านโนนแดงน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษaxonแก่น เขต 2

2.5.3 นางสาวจิรวรรณ บุญมั่ง วุฒิการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวัดผลการศึกษา) ครุ ค.ศ.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

2.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่า IOC โดยคัดเลือกข้อที่มีคะแนนเฉลี่ย 0.50 ขึ้นไป (สมนึก กัททิษณี. 2544 : 219-221)

คำนวณจากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน คำนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

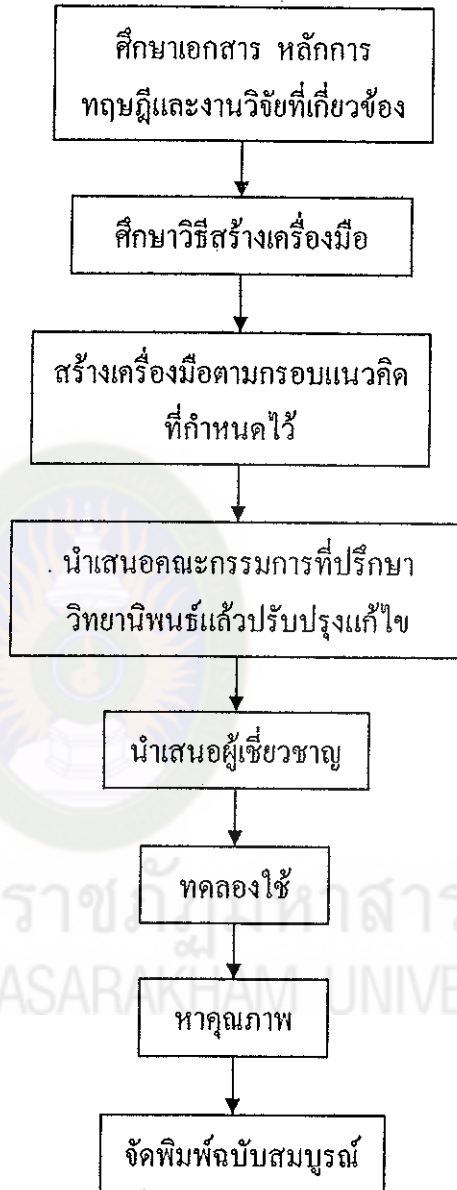
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน เนื่องจากมีบริบทต่างๆที่เหมือนกัน

2.8 นำผลการทดลองใช้แบบสอบถามไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.92

2.9 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือแสดงไว้ในแผนภูมิที่ 2 ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 แสดงขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือไปยัง โรงเรียนในสังกัดในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขออนุญาตและขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนัดวันเวลา ไปปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง
3. ไปปรับแบบสอบถามคืนตามกำหนดนัดหมายจากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจนครบตามจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยสรุปประเด็น แจกแจงความถี่ (Frequency) แล้วนำเสนอโดยวิธีพรรณนาความตามลำดับความถี่ ข้อมูลเชิงปริมาณใช้วิธีการทางสถิติเพื่อการสรุปและตัดสินใจ ตามลำดับต่อไปนี้

- 1.1 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม
- 1.2 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาโดยดำเนินการดังนี้

1.2.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์หาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) จำแนกตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังนำมาดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่คาดหวัง	มากที่สุด	ให้คะแนนเป็น 5
ระดับสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่คาดหวัง	มาก	ให้คะแนนเป็น 4
ระดับสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่คาดหวัง	ปานกลาง	ให้คะแนนเป็น 3
ระดับสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่คาดหวัง	น้อย	ให้คะแนนเป็น 2
ระดับสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่คาดหวัง	น้อยที่สุด	ให้คะแนนเป็น 1